

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, zgodnie z datą w podpisie

PS-II.431.2.2026.7.8.12

Pani
Marietta Jurgas
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie
ul. Poznańska 11
62-060 Stęszew

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r., poz. 639), zwanej dalej *ustawą*, *ustawą o pomocy społecznej* lub określanej skrótem *ups*, zespół inspektorów z Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Stęszewie, z siedzibą pod adresem: ul. Poznańska 11, 62-060 Stęszew, zwanym dalej *Ośrodkiem*.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w okresie od 01.01.2025 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów merytorycznych. Dodatkowych wyjaśnień udzielała p. Katarzyna Szczempek, która w okresie objętym kontrolą pełniła funkcję Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie. Szczegółowe ustalenia z kontroli, zawarto w protokole kontroli, podpisanym przez Panią Mariettę Jurgas Kierownika OPS w dniu 28.05.2026 r.

W toku kontroli ustalono, że podstawę formalno – prawną działalności Ośrodka w okresie objętym kontrolą stanowią:

- ☐ Statut, nadany Uchwałą nr XIV/119/2011 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie,
- ☐ Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie nadany Zarządzeniem Nr 0030.5.2025 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie z dnia 1 kwietnia 2025 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie.
- ☐ Zarządzenie Nr 15/2018 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie z dnia 30 grudnia 2018 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie.

Ponadto OPS realizował zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie Uchwał Rady Gminy, wymienionych enumeratywnie w protokole kontroli.

Gmina Stęszew posiada przyjętą Uchwałą Nr XXIV/182/2020 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 22 lipca 2020 r., Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Stęszew na lata 2020-2025.

W okresie objętym kontrolą sporządzono również Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej. Tym samym zrealizowane zostały zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym wskazane w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Wskazać należy, iż powyższy dokument nie został przedstawiony Radzie Gminy Stęszew.

W odniesieniu do zasobów kadrowych i kwalifikacji kadry stwierdzono, że Pani Katarzyna Szczempek, która w okresie kontroli pełniła funkcję Kierownika OPS oraz wszyscy pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej spełniają wymogi kwalifikacyjne określone dla danych stanowisk w obowiązujących przepisach.

Osoby świadczące usługi opiekuńcze spełniają określone w przepisach kryteria.

W toku kontroli stwierdzono, że mieszkańcy gminy Stęszew korzystali ze wsparcia Ośrodka w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych, pracy socjalnej, schronienia, posiłku, usług opiekuńczych, pobytu i usług w domu

pomocy społecznej, wynagrodzenia dla opiekuna z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Odnosząc się do prawidłowości przyznawania w drodze decyzji świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono, że we wszystkich sprawach decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a ich wydanie poprzedzone było przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego. Każda ze skontrolowanych decyzji zawierała podstawę prawną, uzasadnienie i pouczenie. Wywiady środowiskowe były przeprowadzone najpóźniej w terminie 14 dni roboczych od powzięcia wiadomości o konieczności przeprowadzenia. W przypadku stałych form pomocy aktualizacja wywiadu środowiskowego, w większości przypadków była przeprowadzana w terminie wskazanym w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. W żadnej ze spraw nie stwierdzono niezasadnego przyznania pomocy.

Z uwagi na ustalenia opisane poniżej, jednostkę kontrolowaną oceniono negatywnie.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Stęszewie **nie spełnia** wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.
2. W toku kontroli nie przedstawiono uchwały w sprawie sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. **Powyższe nie jest w pełni zgodne z art. 44 ustawy o pomocy społecznej.**
3. Zarządzenie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy zgodnie z art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej nie jest imienne, dotyczy osoby zatrudnionej na stanowisku kierownika.
4. Zastrzeżenia, co do treści strategii rozwiązywania problemów społecznych:
 - ? nie przeprowadzono diagnozy społecznej, a jedynie posługiwano się danymi zastanymi za lata 2016-2019,
 - ? nie ustalono celu głównego do osiągnięcia,
 - ? ogólnie określono podmioty odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych działań zapisanych w realizacji strategii,
 - ? nie określono precyzyjnie źródeł finansowania strategii,
 - ? nie wskazano ram czasowych dla osiągnięcia poszczególnych celów oraz w odniesieniu do wszystkich obszarów strategicznych nie ustalono wskaźnika za pomocą, którego miałyby nastąpić pomiar osiągniętego celu,
 - ? nie monitorowano i nie oceniano realizacji strategii,
 - ? nie ustalono pożądanego poziomu realizacji wskaźników, który pozwoliłyby ocenić stopień realizacji danego celu strategicznego.

Powyższe nie jest w pełni zgodne z art. 16 b ustawy o pomocy społecznej.

5. Brak potwierdzenia przedstawienia Radzie Gminy Stęszew oceny zasobów pomocy społecznej, **co jest niezgodne z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.**
6. W przypadku 2 pracowników socjalnych nie przeprowadzono raz na 2 lata szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych, **co jest niezgodne z art. 121 ust. 2c ustawy o pomocy społecznej.**
7. Zastrzeżenia związane z przyznaniem i realizacją specjalistycznych usług opiekuńczych:
 - ☐ na dzień zawierania umowy w sprawie wykonywania specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje zleceniobiorcy świadczącego SUO nie zostały zweryfikowane, **co jest niezgodne z § 3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,**
 - ☐ realizowano inne usługi niż zalecone w zaświadczeniu lekarskim, w ramach godzin przyznanych decyzją, **co jest niezgodne z § 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,**
 - ☐ nie realizowano kontroli realizacji zadania mimo zapisów w zawartej umowie pomiędzy firmą świadczącą usługi a ośrodkiem pomocy społecznej.
8. Nieprawidłowości w poddanych kontroli decyzjach administracyjnych polegające na:
 - ☐ nieprawidłowym oznaczeniu organu wydającego rozstrzygnięcie, **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), zwanej dalej kpa,**
 - ☐ powoływaniu w podstawach prawnych przepisów nie znajdujących zastosowania w danej sprawie tj. niedostosowanych do indywidualnej sytuacji strony lub rodzaju przyznanego świadczenia (w 11 przypadkach) lub niepowołaniu przepisów istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia (w 52 przypadkach), **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 4 kpa,**
 - ☐ w sentencji 1 decyzji dot. ustalenia odpłatności za DPS wskazano błędnie wyliczoną kwotę odpłatności, **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 5 kpa,**
 - ☐ w decyzji administracyjnej brak w części lub całości części prawnej uzasadnienia – w 11 przypadkach, **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 4 kpa**
 - ☐ brak informacji o treści art. 109 ustawy o pomocy społecznej – w 12 decyzjach administracyjnych,
 - ☐ w jednej sprawie decyzja została powzięta po wszczęciu postępowania z urzędu, jednak w kontrolowanych aktach brak jest wszczęcia postępowania, **co jest niezgodne z art. 61 § 2 kpa.**
9. W jednym przypadku postanowiono odmówić świadczenia w formie usług opiekuńczych z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego. Przesłanka ta nie jest wystarczająca, ponieważ Klient może ponosić 100% odpłatności za przyznaną

usługę. Ponadto wpisano w uzasadnieniu decyzji, że dzieci mieszkające oddzielnie wspierają rodziców w codziennej opiece, ale nie znajduje to potwierdzenia w zgromadzonej dokumentacji w toku postępowania (brak wywiadów alimentacyjnych, czy choćby wzmianki o świadczonej przez nich pomocy w wywiadzie). **Powyższe nie jest w pełni zgodne z art. 50 ups.**

10. W 2 sprawach brak jest zaświadczenia o złożonym przyrzeczeniu przez opiekuna prawnego, **co jest niezgodne z art. 590 Kodeksu postępowania cywilnego.**
11. W 1 sprawie nie uwzględniono treści przepisu art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym świadczenie wypłacane jest za okres miesiąca w którym nastąpiło złożenie wniosku.
12. W 3 sprawach aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzono po terminie, **co nie jest zgodne z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.**
13. W 1 sprawie dot. skierowania do schroniska dla osób bezdomnych są aktualnie w obiegu prawnym dwie decyzje – kierujące do dwóch różnych schronisk. Pomimo powzięcia informacji o opuszczeniu jednego z nich przez beneficjenta pomocy, OPS w Stęszewie nie uchylił decyzji, **co jest niezgodne z art. 156 kpa.**
14. W dwóch sprawdzanych postępowaniach nie uwzględniono udzielenia pomocy w formie zasiłku okresowego, który z uwagi na przesłanki do udzielenia pomocy kwalifikowałby stronę do otrzymywania ww. formy pomocy, **powyższe jest w pełni zgodne z art. 38 ups.**
15. W 5 sprawach brak jest wniosku, wszczęcia postępowania, akta spraw rozpoczynały się od złożonych oświadczeń przedstawianych przy przeprowadzonym wywiadem środowiskowym, **co jest niezgodne z art. 61 kpa.**
16. W dwóch przypadkach brak daty odebrania decyzji administracyjnej przez beneficjenta pomocy, **co jest niezgodne z art. 46 § 1 kpa.**
17. W części dokumentacji kompletowanej przez pracowników socjalnych w związku z działaniami podejmowanymi w ramach pracy socjalnej stwierdzono braki w zakresie:
 - ☐ w jednym przypadku podjęto kontakt przez pracownika socjalnego po 2 tygodniach od zgłoszenia
 - ☐ brak adekwatnych działań w stosunku do rodzin z małoletnimi dziećmi, tj. brak przyznawania pomocy w formie asystenta rodziny, brak zawiadamiania Sądu rodzinnego, w sytuacjach podejrzenia zaniedbywania dzieci

- ☒ bieżących informacji o sytuacji osób i rodzin objętych wsparciem w ramach pracy socjalnej – czy podejmowane działania przyniosły oczekiwane efekty, czy podejmowano późniejszy kontakt, czy monitorowano sytuację.

Powyższe jest niezgodne z art. 45 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

18. Nie dołączono dokumentów potwierdzających wysokość dochodu, w dwóch sprawach, ponadto w jednej sprawie nie można było ocenić prawidłowości wyliczenia dochodu, ponieważ nie wzięto pod uwagę oświadczenia klientki o pomocy finansowej otrzymywanej od rodziny, **co jest niezgodne z art. 8 ups oraz § 1 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.**
19. W jednym przypadku na druku zakresu usług opiekuńczych, nie został wpisany wnioskowany wymiar usług, ponadto brak podpisu osoby, z którą ustalono zakres usług. **Powyższe nie jest w pełni zgodne z art. 50 ust. 5 ups.**
20. Ośrodek nie zapewnił stronie prawa do czynnego udziału w postępowaniu zgodnie z art. 10 kpa. Ponadto w powyższej sytuacji, wniosek złożyła osoba, z którą został przeprowadzony wywiad środowiskowy, a decyzja została wydana na inną osobę – w jednym przypadku dotyczącym przyznania usług opiekuńczych. **Powyższe nie jest zgodne z art. 10 kpa oraz art. 107 ups w związku z art. 7 kpa.**
21. W zawiadomieniu o przedłużeniu postępowania nie wskazano nowego terminu załatwienia sprawy, tj. nie określono daty do której zostanie zakończone postępowanie, ponadto powyższe zawiadomienie zostało kolejny raz przedłużone – w jednej sprawie, **co jest niezgodne z art. 36 kpa.**
22. W jednym przypadku **naruszono zasady określone w art. 107 ustawy o ochronie danych osobowych**, z uwagi na fakt, iż pracownik socjalny weryfikował dane klienta przed wpływem wniosku o udzielenie pomocy do OPS i wszczęciem postępowania w jego sprawie.
23. W aktach 2 spraw znajdował się druk wniosku o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego zawierający dane osobowe 3 innych osób – w aktach klienta powinny znajdować się tylko jego dane osobowe, **powyższe stanowi naruszenie przepisów art. 5 oraz art. 32 ust. 1 RODO, w związku z art. 100 ups.**
24. W części kwestionariuszy rodzinnych wywiadów środowiskowych stwierdzono błędy polegające na:
- w jednej sprawie przeprowadzono aktualizację wywiadu środowiskowego po 5 latach od ostatniej wizyty w środowisku oraz ostatniego przyznania pomocy zamiast przeprowadzenia kwestionariusza wywiadu środowiskowego część I,

- w kwestionariuszu wywiadu środowiskowego, w jednej sprawie, brak jest jakiegokolwiek wzmianki o aktualnej sytuacji beneficjentki pomocy,
- kwestionariusz wywiadu środowiskowego zawierał puste, niewypełnione pola – w 2 przypadkach

- zastrzeżenia, co do sposobu zatwierdzenia planu pomocy przez Kierownika OPS:

- ❓ w dwóch przypadkach plan pomocy zaakceptowany został dzień wcześniej niż zaplanowany plan pomocy przez pracownika socjalnego,
- ❓ w 3 sprawach, w uwagach kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej Kierownik OPS w Stęszewie nie zaznaczył czy zatwierdza plan pomocy w całości czy z następującymi zastrzeżeniami,
- ❓ brak daty przy akceptowaniu planu pomocy przez Kierownika OPS w Stęszewie, w 2 sprawach,
- ❓ brak podpisu Kierownika OPS w Stęszewie pod zatwierdzonym planem pomocy w 1 sprawie,
- ❓ w 1 sprawie Kierownik OPS w Stęszewie zaznaczył, że zatwierdza plan pomocy w całości, pomimo, że nie przychylił się do propozycji pracownika socjalnego i postanowił o odmowie przyznania pomocy,
- ❓ w jednej sprawie, plan pomocy nie jest w pełni zgodny z wydana decyzją administracyjną oraz z wnioskiem klienta

- w jednej sprawie nie ustalono kwoty pomocy finansowej z beneficjentem pomocy

- w jednej sprawie nie zapisano w propozycji planu pomocy źródła finansowania przyznanych świadczeń

- w dwóch sprawach nie określono procentowej odpłatności za usługi opiekuńcze wynikające z uchwały Rady Gminy Stęszew

- dochód osoby umieszczonej w DPS został błędnie wyliczony, co skutkuje uiszczeniem błędnej kwoty za pobyt w DPS

- kwestionariusze wywiadów środowiskowych zawierały puste, niewypełnione pola bądź niedokładnie wypełnione – w 4 sprawach.

Powyższe nie jest w pełni zgodne z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w związku z Rozporządzeniem z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Ponadto stwierdzono następujące uchybienia:

1. Część zapisów regulaminu Ośrodka jest nierealizowana, tj.:
 - ❑ brak realizacji wykonywania kontroli wewnętrznej,
 - ❑ brak prowadzenia rejestru skarg i wniosków, takowy rejestr został stworzony na potrzeby kontroli,
 - ❑ pracownicy socjalni nie realizują zadania z zakresu swoich obowiązków, tj. brak zawierania kontraktów socjalnych z osobami i rodzinami korzystającymi ze wsparcia Ośrodka.
2. Zarządzenie upoważniające wskazanego pracownika do zastępstwa Kierownika OPS w swoim zakresie nie jest spójne z zapisami regulaminu organizacyjnego, gdzie wskazano szerszy zakres kompetencji dla osoby zastępującej Kierownika.
3. W toku kontroli poproszono Panią Kierownik OPS w Stęszewie o udostępnienie uchwały w sprawie ustanowienia wieloletniego programu w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”, jednakże w trakcie czynności przedłożona została jedynie uchwała w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Zespół kontrolerów pobrał uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego programu ośtonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 z Biuletynu Informacji Publicznej, gdyż Kierownik OPS w Stęszewie nie udostępnił powyższego.
4. Zastrzeżenia związane z przyznaniem i realizacją usług opiekuńczych:
 - ❑ w jednym przypadku z kart pracy opiekunek wynika, że opiekunka dokonywała wpisów na karcie opisanej jako „Karta pracy SUO” pomimo, że świadczone były zwykłe usługi opiekuńcze,
 - ❑ co do zasady, w dni kiedy usługi nie były świadczone, na kartach pracy opiekunek znajdowała się adnotacja z wyjaśnieniem powodu, jednak występowały przypadki gdzie brak świadczenia usług nie był uzasadniony.
5. W jednej sprawie decyzja została wydana wcześniej niż plan pomocy zaakceptowany przez Kierownika OPS w Stęszewie.
6. Uchybienia w decyzjach administracyjnych, szczegółowo opisane w protokole kontroli, polegające na:
 - ❑ nieprecyzyjnym (bez wskazywania konkretnego ustępu, punktu czy paragrafu odnoszącego się do indywidualnej sytuacji) powoływaniu przepisów w podstawach prawnych decyzji (9 przypadków),
 - ❑ powołanie nieaktualnego na dzień wydania decyzji publikatora ustawy o pomocy społecznej – w 3 przypadkach
 - ❑ w sentencji jednej decyzji dotyczącej przyznania usług opiekuńczych wskazano nieprecyzyjnie wymiar usług,

- ❓ w sentencji decyzji dot. przyznania usług opiekuńczych wpisano, że całkowity koszt usług ponosić będzie ośrodek pomocy społecznej, nie określono procentowej odpłatności wynikającej z uchwały Rady Gminy w Stęszewie
- ❓ w sentencji decyzji dotyczącej SUO nie wskazano kwoty za 1 godzinę usług w pełnej wysokości oraz procent odpłatności wynikającej z rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- ❓ w sentencji decyzji dot. SUO nie określono zakresu usług,
- ❓ w sentencji 3 decyzji dot. DPS wskazano odpłatność ponoszoną przez gminę, gdzie winno znaleźć się jedynie informacja dot. obowiązku odpłatności adresata decyzji,
- ❓ w uzasadnieniu decyzji dot. SUO wpisano, że zakres świadczonych usług określony został w osnowie decyzji, co nie jest zgodne ze stanem faktycznym
- ❓ w uzasadnieniu decyzji dot. odmowy przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych, wskazano, że beneficjent pomocy przekroczył kryterium dochodowe, co nie jest wystarczające, ponieważ Klient może ponosić 100% odpłatności za przyznaną usługę
- ❓ w uzasadnieniu 2 decyzji, które dotyczą zasiłku celowego oraz decyzji dot. specjalnego zasiłku celowego powołano art. prawny, którego nie przywołano w podstawie prawnej
- ❓ w uzasadnieniu decyzji dot. usług opiekuńczych wskazano, że osoba korzystająca z pomocy w formie usług opiekuńczych posiada ustalony znaczny stopień niepełnosprawności, jednakże z dokumentacji wynika, iż nie jest to dokument osoby, która faktycznie korzysta z pomocy, a członka rodziny.

7. W jeden sprawie brak jest sporządzonych wywiadów alimentacyjnych z osobami wskazanymi do alimentacji.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Spowodować dostosowanie liczby zatrudnionych w ośrodku pracowników socjalnych do ustawowo określonego wskaźnika, dotyczącego zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, co będzie zgodne z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.
2. Spowodować wydanie uchwały Rady Gminy w sprawie sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, co będzie zgodne z art. 44 ustawy o pomocy społecznej.
3. Udzielenie Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie prawidłowego, imiennego upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, co będzie zgodne z art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.

4. Doprecyzowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych poprzez przeprowadzenie diagnozy społecznej, ustalenie celu głównego, określenie podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych działań zapisanych w realizacji strategii, określenie źródeł finansowania, określenie ram czasowych dla osiągnięcia poszczególnych celów, ustalenie wskaźnika, za pomocą którego należy ocenić realizację strategii oraz określić poziom realizacji wskaźników, co będzie zgodne z art. 16b ustawy o pomocy społecznej.
5. Corocznie przedstawiać Radzie Gminy Stęszew ocenę zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami do dnia 30 kwietnia, co będzie zgodne z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
6. Zapewnić pracownikom socjalnym prawo do udziału co najmniej raz na 2 lata w szkoleniach podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych, co będzie zgodne z art. 121 ust. 2 c ustawy o pomocy społecznej.
7. Dochować należytej staranności przy przyznaniu i realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, tj.:
 - ☐ Zweryfikować kwalifikacje osób świadczących pracę w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych przed zawarciem umowy, co będzie zgodne z § 3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
 - ☐ Dokonywać bieżącej weryfikacji zakresu świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych przedstawianych w rozliczeniach, a w przypadkach stale powtarzających się rozbieżności między zakresem usług przyznanym decyzją, a faktycznie świadczonym ustalać przyczyny tej rozbieżności i w razie potrzeby dokonywać zmian decyzji, co będzie zgodne z § 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
 - ☐ Zrealizować kontrolę realizacji zadania, zgodnie z zapisami zawartej umowy pomiędzy firmą świadczącą usługi a ośrodkiem pomocy społecznej.
8. Dochować należytej staranności przy konstruowaniu decyzji administracyjnych, tj.:
 - ☐ zapewnić aby wszystkie wydawane decyzje administracyjne zawierały prawidłowe oznaczenie organu administracji publicznej, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt 1 kpa,
 - ☐ powoływać w podstawach prawnych przepisy adekwatne do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia, na których organ oparł się wydając decyzję, z podaniem konkretnych jednostek redakcyjnych, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt 4 kpa.
 - ☐ stosować pouczenie dostosowane do rodzaju decyzji, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt. 4 kpa,
 - ☐ sporządzać decyzje administracyjne dot. ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, w szczególności w zakresie prawidłowego wyliczenia

wysokości odpłatności oraz jej właściwego wskazywania w sentencji decyzji, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt 5 kpa,

- ☒ zapewnić kompletność akt sprawy poprzez gromadzenie i włączenie do akt wszystkich dokumentów stanowiących podstawę prowadzonego postępowania administracyjnego, w szczególności po powzięciu decyzji po wszczęciu postępowania, co będzie zgodne z art. 61 § 2 kpa w związku z art. 102 ustawy o pomocy społecznej.
9. Dokonywać rozstrzygnięć w sprawach przyznania świadczeń zgodnie z przesłankami określonymi w obowiązujących przepisach prawa. W przypadku świadczeń których przyznanie nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, nie należy odmawiać ich przyznania wyłącznie z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. W toku postępowania należy każdorazowo badać wszystkie ustawowe przesłanki warunkujące przyznanie pomocy, zapewnić kompletność akt sprawy poprzez gromadzenie i włączenie do akt wszystkich dokumentów stanowiących podstawę prowadzonego postępowania administracyjnego, a w przypadku ustaleniu odpłatności za usługę – określić ją zgodnie z zasadami odpłatności.
 10. Zapewnić kompletność akt sprawy poprzez gromadzenie i włączenie do akt wszystkich dokumentów stanowiących podstawę prowadzonego postępowania administracyjnego, w szczególności w sprawach dot. udzielenia pomocy w formie wypłaty dla opiekuna prawnego, co będzie zgodne z art. 590 kpc.
 11. Każdorazowo wypłacać świadczenie pieniężne zgodnie z zapisami art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
 12. Dokonywać aktualizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych z zachowaniem zasad i terminów określonych w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
 13. Zaleca się każdorazowe stosowanie właściwych trybów zmiany lub uchylecia decyzji administracyjnych, tak aby w obrocie prawnym nie pozostawały równocześnie dwa rozstrzygnięcia dotyczące tej samej sprawy. Wydanie nowej decyzji powinno być poprzedzone podjęciem działań zmierzających do wyeliminowania z obrotu prawnego decyzji dotychczas obowiązującej, co będzie zgodne z art. 156 kpa.
 14. Realizować obowiązek przyznawania zasiłku okresowego w przypadkach, w których zostały spełnione ustawowe przesłanki do jego przyznania, zgodnie z art. 38 w nawiązaniu do art. 7 ustawy o pomocy społecznej.
 15. Każdorazowe wszczynanie postępowania w sprawach uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej w trybie określonym w art. 102 ust. 1 lub 2 ustawy o pomocy społecznej, przy czym w dokumentacji postępowania przechowywanie odpowiednio: wniosku klienta lub zawiadomienia o wszczęciu postępowania z urzędu, co będzie zgodne z ww. art. 102 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 61 kpa.

16. Stosowanie się do przepisów kpa, dotyczących doręczeń oraz przechowywania w aktach sprawy zwrotnych potwierdzeń odbioru decyzji oraz pism wydawanych w toku postępowania.

17. Dochowywać należytej staranności w ramach prowadzonej pracy socjalnej poprzez:

- ☐ Niezwłoczne podejmowanie kontaktu z osobami i rodzinami wymagającymi wsparcia po otrzymaniu zgłoszenia, z uwzględnieniem charakteru pilności zgłaszanych problemów,
- ☐ Podejmowanie adekwatnych działań wobec rodzin z małoletnimi dziećmi, odpowiednio do zdiagnozowanych problemów i występujących zagrożeń, w tym objęcia rodziny asystentem rodziny oraz zawiadomienie właściwych instytucji w przypadkach uzasadnionego zaniedbywania dzieci,
- ☐ Każdorazowo dokumentować przebieg pracy socjalnej oraz systematycznie monitorować sytuację osób i rodzin nią objętą.

Powyższe będzie zgodne z art. 45 ust. 1 pkt. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

18. Każdorazowo zapewnić kompletność materiału dowodowego w zakresie dokumentowania dochodu oraz prawidłowo ustalać sytuację dochodową strony poprzez uwzględnianie wszystkich informacji i dokumentów mających wpływ na wysokość dochodu, co będzie zgodne z art. 8 ups oraz § 1 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

19. W postępowaniach dotyczących realizacji usług opiekuńczych każdorazowo ustalać ze stroną zakres i wymiar usług oraz zbierać podpisy strony pod uzgodnionymi ustaleniami, co będzie w pełni zgodne z art. 50 ust. 5 ustawy.

20. Zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania administracyjnego, zgodnie z zasadą określoną w art. 10 kpa, oraz prowadzić postępowania wobec właściwie ustalonej stronie, tak aby decyzja administracyjna wydawana była na rzecz osoby, której będzie dotyczyć postępowanie.

21. Sporządzać zawiadomienia o niezafatwieniu sprawy w terminie zgodnie z wymogami art. 36 kpa, w szczególności poprzez każdorazowe wskazanie nowego terminu zafatwienia sprawy oraz rzetelne uzasadnienie przyczyny zwłoki. W przypadku konieczności dalszego przedłużenia postępowania należy zachować szczególną staranność w zakresie dokumentowania przyczyn oraz określania kolejnych terminów zakończenia postępowania.

22. Bezwzględnie stosować zasady określone w art. 107 ustawy o ochronie danych osobowych.

23. W aktach sprawy każdorazowo przechowywać jedynie dane osobowe oraz dokumenty dotyczące strony postępowania. Inne dokumenty, które zawierają dane innych osób, których postępowanie nie dotyczy, należy je anonimizować.

24. Dochowanie należytej staranności przy sporządzaniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w tym: rzetelne i dokładne wypełnianie druków rodzinnych wywiadów środowiskowych tak, aby zawierały wszelkie informacje służące ustaleniu sytuacji klienta, uzupełnianie ich o daty oraz podpisy w wymaganych miejscach, każdorazowe sporządzanie planu pomocy oraz dokładne określanie w planie pomocy rozmiaru przyznanej pomocy i źródła finansowania oraz odpłatności za przyznane świadczenia, dobieranie druku wywiadu zgodnie z upływem czasu od ostatniego wywiadu, zatwierdzać plan pomocy przez Kierownika OPS zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa oraz umieszczać pieczętki oraz parafy w wyznaczonych miejscach na druku wywiadu, uwzględniać plan pomocy w wydawanej decyzji administracyjnej, co będzie zgodne z art. 107 ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, w związku z Rozporządzeniem z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Ponadto rekomenduję:

1. Zapewnić prawidłowe wykonywanie obowiązków wynikających z zapisów regulaminu Ośrodka poprzez:
 - ☐ Realizację wykonywania kontroli wewnętrznej,
 - ☐ Rejestr skarg i wniosków został stworzony na potrzeby kontroli, z uwagi na powyższe odstępuje się od wydania rekomendacji w tej części,
 - ☐ Realizację zadań z zakresu swoich obowiązków przez pracowników socjalnych, tj. zawieranie kontraktów socjalnych. Powyższe wynika również z przepisów ustawy o pomocy społecznej.
2. Ujednolicić zarządzenie upoważniające wskazanego pracownika do zastępowania Kierownika OPS w swoim zakresie z zapisami w regulaminie organizacyjnym Ośrodka.
3. Zapewnić znajomość oraz bieżąco monitorować obowiązujące akta prawa miejscowego regulujące realizację zadań jednostki, a także zapewniać ich dostęp na potrzeby prowadzonych czynności służbowych i kontrolnych.
4. Dochowanie należytej staranności przy przyznawaniu i realizacji usług opiekuńczych poprzez:
 - ☐ Wypełnianie kart pracy opiekunki na poprawnym druku.
 - ☐ Na kartach pracy opiekunek, w dni, w które nie jest świadczona praca należy odnotowywać powstały fakt, z zapisem powodu niewykonywania usług.
5. Dochować należytej staranności w kolejności czynności w postępowaniu, polegającej na wcześniejszym opracowaniu i zaakceptowaniu planu pomocy, a następnie wydaniu decyzji administracyjnej, tak aby treść rozstrzygnięcia wynikała z dokonanych ustaleń i zgromadzonej dokumentacji.

6. Odnośnie do uchybień stwierdzonych w pkt. 6 nie wydaje się rekomendacji, ponieważ wytyczne dotyczące dochowania należytej staranności przy konstruowaniu decyzji administracyjnych opisano w pkt. 8 zaleceń pokontrolnych
7. Dochowanie obowiązku przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych, zgodnie z art. 103 ustawy o pomocy społecznej.

Informacje końcowe

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Burmistrz Gminy Stęszew
ul. Poznańska 11
62-060 Stęszew